Medlemsblad

Humanistisk Samfund

Årgang 3, Nummer 1

April 2013

Ny bestyrelse

Humanistisk Samfund holdt landsmøde d. 16. marts. På landsmødet blev der valgt Hovedbestyrelse, der efterfølgende har konstitueret sig. Ole Wolf fortsætter som formand og Sidsel Kjems som kasserer. Kelvin Nielsen er blevet ny næstformand. Marie Louise Petersen har overtaget hvervet som ceremoniansvarlig fra Jørgen Oldenburg, der ikke genopstillede til bestyrelsen. De øvrige bestyrelsesmedlemmer er Lone Ree Milkær, Rainer Verhoeven og Jørn Rosborg. Jens Pihlkjær Christensen og Jakob Elvers Jørgensen blev hhv. 1. og 2. suppleant.

På den konstituerende møde diskuterede Hovedbestyrelsen også det kommende års arbejde. Man blev enige om, at der i det kommende år er brug for særlig fokus på seks opgaver:

- at påvirke den diskussion om kirke og stat, som forberedes af et udvalg nedsat af regeringen
- at finde flere aktive til at afholdevores konfirmationer og flere konfirmander
- støtte vores lokalafdelinger
- skaffe flere medlemmer
- lancere en ny hjemmeside
- få vores medlemssystem til at fungere bedre.

Læs mere om:

Nye aktiviteter i Aarhus.....side 2

Island ligestiller livssynssamfund og trossamfund .....side 3

Årets landsmøde .....side 4

Europæisk Konference.....side 5

Humanistisk Samfund med ved Folkemødet i Bornholm .....side 6

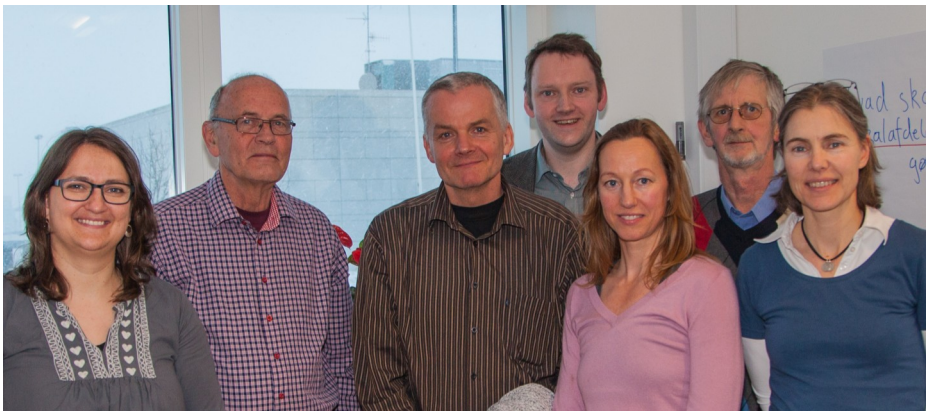

Den ny bestyrelse. Fra venstre: Lone Ree Milkær, Jørn Rosborg, Rainer Verhoeven, Ole Wolf, Sidsel Kjems, Jakob Elvers Jørgensen og Marie Louise Petersen. Kelvin Nielsen og Jens Pihlkjær Christensen var fraværende, da billedet blev taget.

Mød kritikerne på Bornholm

Den 13. - 16. juni afholdes Folkemøde på Bornholm. Her mødes politikere, organisationer og "folket" for at diskutere politik i uformelle rammer.

I Humanistisk Samfund synes vi mødet også bør bruges til at diskutere kirke og stat. Derfor har vi samlet en række oplægsholdere, der er kritiske overfor det tætte forhold mellem kirke og stat. De mødes ved et debatmøde lørdag d. 15. juni kl. 12.15 - 13.15 i det lille mødetelt på Allinge havn. Mødet har titlen:

Tid til skilsmisse?

- er det nu, kirke og stat skal adskilles?
- hvordan kan det ske?
- kan regeringens udvalg om folkekirkens styrelse blive en løftestang?

I panelet kan man møde Ole Wolf, Humanistisk Samfund, Anders Jerichow, kronikredaktør på Politiken og forfatter til bogen Grænser for Gud samt repræsentanter for tre politiske ungdomsorganisationer, der alle har adskillelse af stat og kirke på programmet. Det drejer sig om Morten Schiellerup Bager, Radikal Ungdom, Natasha Thaysen, Venstres Ungdom og Alex Vanopslagh, Liberal Alliances Ungdom. Vi håber, mødet også bliver en lejlighed til at diskutere, hvordan tilhængere af adskillelse af kirke og stat, kan påvirke den kommende debat om kirkens styrelse.

Du kan også bidrage til Folkemødet på Bornholm. Læs mere på bagsiden.

Hvem er vi? Fem spørgsmål til Nina Faartoft

I hvert nummer stiller vi fem faste spørgsmål til en person, der er aktiv i Humanistisk Samfund. Denne gang til Nina Faartoft, der netop er blevet uddannet som ceremonileder for begravelser og har afholdt sin første begravelse.

Nina Faartoft

Hvorfor meldte du dig ind i HS?

Jeg meldte mig ind i HS, fordi det forekom mig at være det mest oplagte filosofiske fællesskab for en fritænker. Både fordi foreningen arbejder for adskillelse af kirke og stat, og fordi vi har nogle gennemtænkte, smukke ritualer til de store overgange i livet. Man kan jo godt have en poetisk åre, selv om man ikke tror på noget guddommeligt.

Desuden kan jeg godt lide, at der i HS er plads til den mangfoldighed, der findes i den menneskelige udfoldelse. Jeg har for så vidt selv rødder i protestantismen, har som ung boet hos en sunnimuslimsk familie og er gift med en mand med jødisk baggrund. Selv tror jeg hverken, at der findes én eller flere guder, men jeg tror, at det er enhvers ret at tro dette. Menneskerettighedernes rolle i HS er derfor væsentlige for mit medlemsskab.

Hvad er HS vigtigste opgave lige nu?

Det politiske lobbyarbejde i forhold til adskillelse af kirke og stat er utrolig vigtigt, og jeg tror, at vejen til dette går gennem ceremonierne, for det er gennem disse, at vi stille og roligt kan øge antallet af medlemmer. Med et stort antal medlemmer øges vores pondus i det politiske arbejde. Vores vigtigste opgave lige nu må derfor være at få flere medlemmer.

Hvordan kan vi nå det mål?

Som ovenfor nævnt ser jeg ceremonierne som vejen til at udbrede kendskabet til HS i den brede offentlighed.

Hvad laver du, når du ikke er aktiv i HS?

Når jeg ikke er aktiv i HS, er jeg sammen med min mand og vores to drenge på 9 og 13.

Oprindelig er jeg antropolog og har i flere år arbejdet med brugervenlighed i it-branchen. Sidenhen uddannet lærer, og arbejder nu på Mariendal Friskole i København, en religionsfri skole med filosofi på skoleskemaet fra 0.-9. klasse.

Når jeg ikke er aktiv i HS, på arbejde eller med min familie, kan jeg godt lide at dyrke min have, lære sprog, vandre, lytte til musik og quilte/strikke.

Hvilken tophistorie vil du helst høre i radioavisen?

Den tophistorie, jeg gerne vil høre, er, at antallet af humanistiske begravelser overstiger de kristne, og at Folketinget på baggrund heraf udskriver folkeafstemning om adskillelse af stat og kirke. Resultatet er naturligvis et rungende ja! Se, det er en tophistorie, der vil varme mit hjerte.

Begravelser

Vores begravelser har været meget omtalt i den senere tid. Viborg Stifts Folkeblad bragte tre sider, bl.a. på forsiden, Politiken har haft et større tema om ikke-religiøse begravelser og efterfølgende bragte TV2 Lorry et længere interview med vores ceremonileder Kelvin Nielsen.

Efter omtalen i Politiken og TV2 Lorry fik vi 24 nye medlemmer på 9 dage, så medlemstallet nu har passeret 550. Indtil nu i år har der været afholdt 5 humanistiske begravelser. Til sammenligning blev der i hele 2012 afholdt 7 begravelser.

Kirkeudvalg

Regeringens kirkeudvalg skulle have offentliggjort et debatoplæg om kirkens fremtidige styrelse. Det er imidlertid blevet nogle måneder forsinket. Indtil nu er der ikke sivet meget ud fra udvalgets arbejde, bortset fra at Jesper Langballe , der er et af medlemmerne, i en kronik i Berlingske Tidende har kritiseret udvalgsarbejdet kraftigt. Flere udvalgsmedlemmer har svaret igen ved at kritisere hans referat af udvalgsarbejdet for at være forkert.

Aarhus

Lokalforeningen i Aarhus har søsat en række aktiviteter. Man har brugt meget tid på at arrangere den første østdanske konfirmation d. 4. maj.

Den 4. april holdt lokalforeningen sit første fyraftensmøde, hvor Lars Andreasen holdt oplæg om ”Er vi ved at gøre livet til en sygdom ?”

I maj og juni er der generalforsamlingen og besøg på Vestre Kirkegård.

Ti års arbejde gav ligestilling i Island

Af Ole Wolf

- Det har krævet ti års slidsomt arbejde, og undervejs har vi nogle gange været lige ved at give op. Sådan siger Bjarni Jónsson, næstformand i Sidmennt, Humanistisk Samfunds islandske søsterorganisation. Men sidst i januar gav de mange års anstrengelser resultater, da det islandske Alting valgte at ligestille livssynssamfund med trossamfund. Det gør det muligt for Sidmennt at forestå juridisk gyldige vielser.

Hope Knútsson, Sidmennts formand, fortæller, at man igennem de ti år bevidst har valgt at være positive og konstruktive overfor politikerne. Også når politikere har sagt, at det at være islandsk hænger sammen med at være kristen. Men man har holdt fast i den samarbejdsorienterede profil, og det har været centralt for at få succes.

- Vi har holdt fast i, at dette drejer sig om menneskerettigheder, intet andet, fortæller Bjarni Jónsson. Og at andre ikke mister rettigheder, fordi vi bliver ligestillede.

Bjarni Jónsson

Af samme grund har Sidmennt også prioriteret at lobbye overfor og netværke med begge sider af det politiske spektrum. Uanset partifarve bør alle som udgangspunkt kunne støtte, at menneskerettighederne også skal gælde for ikke-troende. Derfor er man også en smule triste over, at det først er lykkedes at opnå ligestilling nu, hvor Island for første gang har en ren venstreregering bestående af Socialdemokrater og Venstrepartiet - De Grønne.

En del af lobbyindsatsen er også sket indenfor partierne. F.eks. har Bjarni Jónsson været medlem af Socialdemokraterne siden 2005, var opstillet til kommunalvalget i Reykjavik i 2010, og er af partiet udnævnt som medlem af Reykjaviks Råd for Menneskerettigheder.

Sidmennt peger også på inspirationen fra Norge som en væsentlig årsag til, at det nu er lykkedes at opnå ligestilling mellem livssynssamfund og trossamfund. Politikerne har stort set valgt at kopiere den norske lovgivning.

Den principielle ligestilling skal nu udmøntes i praksis. Næste skridt bliver for Sidmennt som forening at få tilladelse til at foretage juridisk gyldige vielser. En sådan er lige på trapperne.

Debatmøde og generalforsamling i Aalborg

Af Jørn Rosborg

Forud for den årlige generalforsamling afholdt Aalborg-afdelingen et debatmøde med 13 tilhørere. Emnet var "Religiøs og kulturel mangfoldighed – hvordan kan vi ligestille forskellige livssyn?"

Fra debatmødet. For bordenden Ninni Lodahl Gjesing, Rad. V. og Ole Wolf, Humanistisk Samfund

Debattører var cand. theol. Ninni Lodahl Gjessing, der bl.a. er folketingskandidat for de radikale og Ole Wolf. Ninni er formand for udvalget bag Det radikale Venstres religionspolitiske program, så efter velkomst fra formanden, Jørn Rosborg, var der livlig debat.

Fra HS' side kommenteredes det, at man ikke i de radikales religionspolitiske program forholder sig til andre livssyn end religiøse trods smukke ord om "frihed til at tro, tænke og handle" og "vi vil hævde frisindet" samt "respektere . . den politiske og åndelige frihed". Der var således god baggrund for at krydse klinger (om end fredeligt) vedr. vore ønsker om ligestilling af livssynssamfund og religion.

Enighed var der derimod om så væsentlige emner som, at kristendomskundskab i skolen ønskes erstattet af humanistiske videns- og dannelsesfag, og at registrering af fødsel, indstiftelse af ægteskab samt dødsfald bør overgå fra folkekirken til kommunerne.

Vi synes, at vi fik en god debat med klare markeringer og med i hvert fald det resultat, at Ninni er blevet klar på vore holdninger.

Ved generalforsamlingen godkendtes beretningen og bestyrelsen genvalgtes.

Og så var der landsmøde

Lørdag d. 16. marts afholdt Humanistisk Samfund det årlige landsmøde. 30 personer, eller over 5% af medlemmerne, var taget til Aalborg.

Ole Wolf bød som formand velkommen til det, han kaldte den årlige festdag i foreningen, den dag hvor hovedbestyrelsen står til regnskab overfor medlemmerne. Landsmødet godkendte både bestyrelsens beretning, der bl.a. viste en medlemsfremgang på 100 betalende medlemmer, og regnskabet, der viste en solid økonomi med et pænt overskud som årsresultat.

Et andet vigtigt resultat af landsmødet var, at man vedtog en række vedtægtsændringer. Vedtægtsændringerne styrker blandt andet lokalafdelingerne ved at opdele kontingentet til foreningen i et landsdækkende og et lokalt kontingent. Reglerne for valg til Hovedbestyrelsen blev også ændret, så der i højere grad end nu lægges op til kampvalg. Dermed sikrer man dynamik i foreningens ledelse.

Der var da også efterfølgende kampvalg til den nye Hovedbestyrelse. De valgte kan ses på forsiden.

Indtryk fra landsmødet

Af Jens Christoffersen

Et landsmøde kan godt være en indforstået affære. Vi bad en, der ikke har været til landsmøde i Humanistisk Samfund før, om at videregive sine indtryk fra landsmødet.

Som nyt medlem af HS og efter at have deltaget i et par lokale bestyrelsesmøder, hvor jeg syntes godt om "lugten i bageriet", fik jeg mulighed for at deltage i landsmødet i Aalborg. Jeg er selv aktiv i Radikale Venstres partiforening i Nordjylland og har blandt andet været optaget af partiets religionspolitiske manifest, som på mange områder er på linie med HS værdigrundlag.

På landsmødet fik vi udover de obligatoriske dagsordenspunkter lejlighed til at fremsætte ideer til nye tiltag, som på post-it-lapper blev ophængt i mødelokalet, hvorefter vi kunne gå rundt til de tilstedeværende hovedbestyrelsesmedlemmer og diskutere indholdet, som var opdelt i forskellige hovedgrupper. Det var meget levende og inspirerende.

Mødet blev afbrudt af et foredrag i regi af Folkeuniversitetet, hvor forskeren Morten Monrad Pedersen fortalte om, hvordan han selv havde udviklet sig fra agnostiker til ikke-troende, og hvordan de forskellige religioner har stået bag mange grusomheder mod menneskeheden. Han kaldte tro for "selvvalgt uvidenhed" og citerede Gerry Spence med dette udsagn: "Jeg vil hellere have et sind, åbnet af forundring, end et, lukket af tro". Der blev en livlig debat i forlængelse af foredraget.

Efter landsmødet samledes de fleste af deltagerne til fællesspisning på Aalborg Vandrerhjem, hvor der blev rig lejlighed til at diskutere mødets indhold og skabe ny kontakter. Jeg kan varmt anbefale alle medlemmer at deltage i de kommende landsmøder.

Der sker! - Kalender for maj og juni

Maj 2013

Tirsdag d. 7.	**HOVEDSTADEN**	**"Tro og helbredelse" og generalforsamling** Religionssociolog Nadja Hørdam Ausker holder oplæg. Bliver man mere troende/hjælper troen, når man få en livstruende sygdom? Efter oplægget og diskussion afholdes generalforsamling.	**Café Promenaden, Frederiksberg Allé 58** **Oplæg kl. 17.00 - 18.30, generalforsamling kl. 18.30 - 19.30**
Mandag d. 27.	**AARHUS**	**Generalforsamling** Efter generalforsamlingen holder HS' formand Ole Wolf oplæg om regeringens kirkeudvalg og arbejdet med at adskille kirke og stat.	**Hovedbiblioteket, Møllegade 1** **Kl. 19.00**
Tirsdag d. 30.	**AALBORG**	**Bestyrelsesmøde** Åbent for alle nordjyske medlemmer. Vi giver en kop kaffe.	**Huset, Hasserisgade 10, Aalborg, Rødt lokale** **Kl. 19.00**

Juni 2013

Tirsdag d. 4.	**HOVEDSTADEN**	**Stambordsmøde** Vi ser tilbage på vinterens og forårets opgaver, måske skal vi se en film med efterfølgende drøftelser af dens etiske og humanistiske udfordringer. 16.30 - 17 er der åbent bestyrelsesmøde.	**Café Promenaden, Frederiksberg Allé 58** **Kl. 17.00 - 19.00**
Tirsdag d. 11.	**AARHUS**	**Omvisning/møde på Vestre Kirkegård** Med Lars Kingo fra Bedemand Madsen ser vi bl.a. kapellet og det "symbolneutrale område".	**Vestre Krikegård, Aarhus** **Kl. 19.00**
Tors. d. 13. - søn. d. 16.	**BORNHOLM**	**Folkemøde** Se omtale andetsteds i bladet.	**Allinge, Bornholm. Vores telt er på Kampeløkken havn.**

European Humanist Federation holder kongres

Sidste weekend i maj samles International Humanist and Ethical Union (IHEU) og European Humanist Federation (EHF) til generalforsamling i den rumænske hovedstad Bukarest. Fra Humanistisk Samfund deltager Sidsel Kjems og Rainer Verhoeven. Sammen med generalforsamlingerne bliver der afholdt en konference om uddannelse, videnskab og menneskerettigheder. Den finder sted i Parlamentets Palads, som er en af Ceausescus efterladenskaber.

Beslutningen om at afholde generalforsamlingerne i Rumænien blev taget i solidaritet med de rumænske humanister, som er kommet under voksende pres efter kommunismens fald. Ifølge vores rumænske venner er 99,6 % af Rumæniens befolkning på ca. 20 millioner medlemmer af en religiøs forening. Kun et af de i alt 588 parlamentsmedlemmer aflagde sin ed med hånden på forfatningen (i stedet for biblen eller koranen). Der bygges nye kirker for offentlige midler og skoler indoktrinerer eleverne med religiøse fortællinger om verdens skabelse. Den rumænske ortodokse kirke er dog kommet under pres efter nogle medieskandaler. Og ungdommen er ved at udvikle skeptiske holdninger og bruger internettet til disses udbredelse.

Humanistisk Samfund

Vester Voldgade 96, 5. tv.
1552 København V
www.humanistisksamfund.dk

Telefon: 42 43 20 10
E-mail: kontakt@humanistisksamfund.dk
Bladet redigeres af: Ole Wolf (ansv.), Rainer Verhoeven og Jørn Rosborg.
Kommentarer og ideer til bladet er velkomne.

Foto: Folkemødet, Bornholms Regionskommune

Vær med

Har du tid en eller flere dage fra d. 13. - 16. juni? Så har vi brug for frivillige. Opgaverne er mange, praktisk hjælp ved vores møder, dele flyers ud før møderne eller stå i vores bod.

Mødet er også en chance for at møde andre medlemmer i uformelle rammer. Og der bliver tid til at opleve nogle af Folkemødets mange andre debatter.

Er du interesseret, så kontakt Lone Ree Milkær på tlf. 2071 1113 eller lrm@humanistisksamfund.dk. Hun kan også oplyse nærmere om mulighederne for transport og overnatning.

Endnu et møde

Som omtalt på forsiden arrangerer Humanistisk Samfund et debatmøde under folkemødet med debattører, der er kritiske overfor den nuværende sammenvævning af kirke og stat.

Derudover arbejder vi også på at arrangere endnu et debatmøde med et antal folketingsmedlemmer. Mere om det i næste medlemsblad.

Humanistisk Samfund til Folkemøde

For tredje år i træk afholdes der Folkemøde på Bornholm d. 13. - 16. juni. Folkemødet er samlingssted for alt, hvad der kan krybe og gå af folketingspolitikere, lobbyorganisationer og ganske almindelige mennesker. Sidste år besøgte 32.000 mennesker Folkemødet og over 200 organisationer havde en bod.

Humanistisk Samfund er også med. Vi har en informationsstand, hvor vi vil oplyse om vores forening og vores værdier, udbrede kendskabet til vores ceremonier og møde nysgerrige og interesserede borgere. Vores bod er åben 16 - 19 torsdag d. 13, 9 - 19 fredag og lørdag og 9 - 13.30 søndag. Samtidig er folkemødet en god lejlighed til at holde os inde på radaren hos de politikere, som vi prøver at påvirke vedrørende adskillelse af kirke og stat og i.f.t. at opnå vielsesbemyndigelse.

Støt turen økonomisk

Der er mange omkostninger ved deltagelse i Folkemødet. Der skal betales leje af telt, leje af pladsen teltet står på og leje af mødelokaler. Samtidig skal der trykkes plakater til boden og flyers, der opreklamerer vores møder. Vi regner med, at deltagelse i mødet kommer til at koste tæt på 20.000 kr.

Vi vil derfor være glade, hvis du har mulighed for at give et økonomisk bidrag til turen, stort eller lille. Det kan gøres ved at indsætte beløbet på vores bankkonto, reg. nr. 8117 konto nr. 0241169. Skriv "Bornholm" på.

Du har mulighed for at trække bidraget fra i skat. Det kræver, at du samtidig oplyser navn, adresse, cpr.nr. og e-mailadresse. Det kan enten gøres i forbindelse med bankoverførslen eller ved at sende en mail til kontakt@humanistisksamfund.dk. Ethvert beløb kan trækkes fra, stort som lille, men du kan ikke fratrække bidrag for end 14.500 kr. årligt til almennyttige foreninger.

Sproghjørnet: Skyld

Af Jens Pihlkjær Chirstensen

Ordet "skyld" har flere betydninger, som i øvrigt er forbundne. Skyld kan være en erkendelse af at have gjort noget forkert i relation til andre mennesker, samfundet eller en gud: man har dårlig samvittighed. Skyld kan være lig gæld: man skylder nogen noget. Endelig kan skyld være et juridisk begreb: man er skyldig (relateret til begrebet culpa).

I det første tilfælde er der altså en selverkendelse af skyld og i det religiøse kontekst, er skyld lig synd (jvf. "Fader vor"). At stå i gæld til nogen kan være såvel en objektiv kendsgerning (banklån) som en subjektiv følelse (ugengældt vennetjeneste). Juridisk skyld følger gerne en officiel afgørelse (f. eks. dom), og den culpøse behøver ikke selv nødvendigvis at være enig eller føle skyld. Ja, man kan tilsyneladende være skyld i mange ting.